

27.3.2018

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunta

Asiantuntijapyyntö 13.3.2018, HE 202-203/2017 vp

Hallituksen esitykset Eduskunnalle laiksi siviilitiedustelua koskevaksi lain-säädännöksi sekä laiksi sotilastiedustelusta ja eräksi siihen liittyvistä laeista

1. Lausunnon antaja

Suomen Rauhanurvaajaliitto ry (jäljempänä SRTL) on suomalaisten rauhanurvaajien veteraani- ja maanpuolustusjärjestö. Suomalaisia on vuodesta 1956 osallistunut eri rauhanurvaamis- ja kriisinhallintaoperaatioihin yli 45 000 henkilöä.

SRTL:lla on 32 jäsenyhdistyksessään noin 6 500 henkilöjäsentä, jotka ovat sotilaallisen ja nykyisin myös siviilikriisinhallinnan veteraaneja. SRTL toimii yhteistyössä muiden veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa.

SRTL on 20.6.2017 antanut lausunnon puolustusministeriölle työryhmän mietinnöstä www.lausuntopalvelu.fi:ssä sekä Eduskunnan puolustusvaliokunnalle liittyen lausuntopyyntöön hallituksen esityksistä HE 199 ja 202-203/2017 vp.

Pyydettyinä lausuntonaan hallituksen esityksistä SRTL toteaa kunnioittavasti seuraavaa.

2. Lausunto hallituksen esityksestä laiksi sotilastiedustelusta ja eräksi siihen liittyvistä laeista

Suomen Rauhanurvaajaliitto ry (SRTL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksistä. SRTL kannattaa suunniteltua tiedustelutoiminnan valvontajärjestelyä ja toteaa, että laajenevat tiedusteluvaltuudet edellyttävät myös uudistettua ja tehokasta valvontajärjestelmää. Hallituksen esityksessä olevaa järjestelyä pidetään kaikin puolin riittävänä.

Tiedustelulakien osalta SRTL viittaa aluksi aikaisemmin 7.4.2015 antamaansa lausuntoon koskien tiedonhankintatyöryhmän mietintöä sekä 20.6.2017 www.lausuntopalvelu.fi:ssä antamaansa lausuntoon. Lausunnoissa todettiin tarve päivittää tiedustelulait ja tiedustelun menetelmät vastaamaan vaativammaksi muuttunutta toimintaympäristöä.

SRTL:n mielestä kansallinen ja kansalaisten turvallisuus on asetettava määrääväksi periaatteeksi muuttuneessa ja vaativammassa turvallisuusympäristössä. SRTL kiinnittää erityistä huomiota suomalaisten kriisinhallintajoukkojen toimintaedellytyksiin operaatioissa.

Järjestö pitää tärkeänä, että kriisinhallintajoukolla on realistiset edellytykset toteuttaa tehtävänsä kriisinhallintahenkilöstölle turvallisella tavalla. Tehokas tiedustelu on välttämätöntä riskien ennakoinniseksi ja hallitsemiseksi. Tilannetietoon perustuva ennakkointi mahdollistaa tehokkaan ja henkilöstölle turvallisen toiminnan. Valtakuntien rajat ylittävät uhat edellyttävät myös hyvin toimivaa kansainvälistä yhteistyötä tiedustelussa.

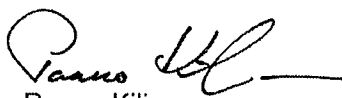
Operaatioihin osallistuvat sotilaat ovat puolustusvoimien palkattua henkilöstöä tai reserviläisiä. Toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa henkilöstön turvallisuus sekä kriisinhallintaoperaation aikana että palvelussuhteen päättymisen jälkeen on otettava korostetusti huomioon. SRTL katsoo, että tehokas tiedustelu voi joissain tapauksissa tukea rauhanturvaajien turvallisuutta myös palveluksen jälkeen.

SRTL pitää esitettyä tiedustelulainsäädäntöä erittäin tarpeellisena. Lakiluonnokset ovat perusteellisesti ja huolella valmisteltuja. Parhaat asiantuntijat ovat olleet valmistelussa mukana ja heitä on myös kuultu. Yksilön etu ja perusoikeudet on rehellisen kansalaisen näkökulmasta otettu riittävästi huomioon. Tiedustelutoiminnan valvonta on esitetty järjestettäväksi asianmukaisesti ja tehokkaasti.

3. Lopuksi

SRTL ei näe estettä tiedustelulakien saattamiseksi viipymättä voimaan. Lopuksi korostetaan tiedustelulakien ohjaaman toiminnan riittävän resursoinnin tärkeyttä.

Suomen Rauhanturvaajaliitto ry

Paavo Kiljunen
Puheenjohtaja

Juha Jalkanen
Johtava lakimies